

De heer H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken
Via <http://www.internetconsultatie.nl/eed/reageren>

Geachte heer Kamp,

Driebergen, 23/10/2013

Cogen Nederland, de vereniging voor WarmteKrachtKoppeling, maakt graag gebruik van de consultatie mogelijkheid om bij te dragen aan correcte en volledige implementatie van de EU Energy Efficiency Directive (EED, Directive 2012/27/EU d.d. 25-10-2012), waartoe u 17 september jongstleden een Concept wetsvoorstel met Memorie van Toelichting (MvT) en Transponeringtabel voor consultatie publiceerde.

De EED is een belangrijke richtlijn, die een kader van maatregelen vastlegt ter bevordering van energie-efficiëntie, bedoeld om het gemeenschappelijke EU-kerndoel van 20 % energie-efficiëntie verbetering in 2020 in de EU lidstaten te realiseren.

Bedoelde efficiëntie verbetering voor het gehele energie systeem ontstaat door energie besparing bij het finaal gebruik van energie én door besparing op conversieverliezen, de energie die verloren gaat bij de omzetting van primaire energie dragers als gas, kolen of biomassa in nuttig bruikbare secundaire energiedragers zoals warmte en elektriciteit. De richtlijn bevat daarom bepalingen met betrekking tot besparingsmaatregelen bij het finaal energiegebruik (EED hoofdstuk II), en bepalingen die betrekking hebben op de verbetering van het conversie-rendement bij de omzetting van primaire energie (brandstoffen) naar nuttige (finale) energie, zoals warmte en elektriciteit (Hoofdstuk III van de EED).

In het concept wetsvoorstel vinden wij echter weinig terug van dit fundamentele, integrale uitgangspunt van de EED richtlijn. Met name mist in de voorgestelde implementatie de EED verplichting uit deel III art.14.4, en gerelateerde artikelen, om – onder voorwaarden – geschikte maatregelen voor de ontwikkeling van hoogrenderende WKK te nemen, terwijl evident is dat er een groot potentieel aan WKK daarvoor in aanmerking komt, bij bedoeld juist gebruik van de criteria uit art 14.1, 14.3 en relevante bijlagen.

In het concept wetsvoorstel zijn de betreffende voorschriften uit dit hoofdstuk III niet, onvolledig en soms onjuist geïmplementeerd. Daarmee komt de integrale bedoeling van de EED onvoldoende tot zijn recht in de Nederlandse wet- en regelgeving.

Wij zullen dat hieronder bij de betreffende artikelen verder toelichten.

Punten van commentaar op het concept wetsvoorstel

- 1) In de MvT staat (pagina 6 onder 3.1.) dat efficiency maatregelen aan de opwekzijde, zoals bijvoorbeeld warmtekrachtkoppeling, niet mogen worden meegerekend onder artikel 7 van de richtlijn. Ons inziens is dit onjuist want EED art. 7.2.c staat toe “dat energiebesparingen die gerealiseerd zijn in de sectoren omzetting ....worden afgezet tegen de energiebesparingen die krachtens lid 1 zijn vereist”. Cogen Nederland vraagt zich af of u met deze keuze een mogelijkheid die Europa biedt tot zeer kosteneffectief energie besparen middels WKK, onterecht terzijde schuift.

- 2) Mede vanwege punt 1 vindt Cogen Nederland dat WKK-GvO's meer aandacht (en waarde) zouden moeten krijgen. Omdat WKK-GvO's volgens huidige Nederlandse wetgeving niet verhandelbaar zijn (zie memorie van toelichting KST85187 nr.3 bij de Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 ter implementatie van richtlijn 2004/8/EG inzake de bevordering van warmtekrachtkoppeling) en derhalve geen marktwaarde hebben, worden nu geen WKK-GvO's aangemaakt. Aanbevolen wordt om bij de EED implementatie WKK mee te laten tellen bij het bereiken van de verplichte energie besparing doelen, de WKK-GvO handelsbeperking op te heffen en tevens aandacht te geven aan het verlagen van certificeringskosten.
- 3) In artikel 14.1 verplichten de lidstaten zich om uiterlijk in 2015 een uitgebreide beoordeling te maken van het potentieel aan hoogrenderende WKK. Het betreft dan zowel het technisch als het economisch potentieel. De MvT vermeldt hierover alleen dat dit onderzoek door de rijksoverheid zal worden uitgevoerd (MvT pag. 7). Art. 14.3 geeft aan dat in de uitgebreide beoordeling volgens art. 14.1 het economisch potentieel van hoog renderende WKK bepaald moet worden aan de hand van een kosten/baten analyse (KBA) volgens de opzet en inhoud zoals weergegeven in deel 1 van bijlage IX van de richtlijn. In het concept wetsvoorstel en in de MvT ontbreekt een verwijzing naar dit artikel en de betreffende bijlage IX deel 1. De MvT vermeldt wel dat in het Activiteitenbesluit milieubeheer in verband hiermee zal worden bepaald "*dat iedereen die het bevoegd gezag in kennis stelt van zijn voornemen om een grote installatie voor de opwekking van elektriciteit te bouwen of te renoveren, vooraf beoordeelt of de daarbij vrijkomende warmte of koude op een nuttige wijze kan worden gebruikt . . .*". Dit heeft echter te maken met de voorschriften in art. 14.5 en de KBA volgens bijlage IX deel 2, maar niet met het voorschrift in art. 14.3 en de bijlage IX deel 1. Er is een belangrijk onderscheid tussen bijlage IX deel 1 en deel 2, dat in het concept wetsvoorstel volledig genegeerd wordt. In deel 1 van bijlage IX is bepaald dat in de economische analyse waar art.14.3 naar verwijst, de te gebruiken prijzen de werkelijke sociaaleconomische kosten en baten weer moeten geven en externe kosten, zoals milieu- en gezondheidseffecten, moeten omvatten (par. f. iv van deel 1 van bijlage IX). In deel 2 van bijlage IX is bepaald dat de KBA voor individuele projecten waar art. 14.5 naar verwijst, uitgevoerd moet worden op basis van marktconforme prijzen. In 2010 heeft Nederland aan de EU Commissie al gerapporteerd, dat het technisch potentieel voor hoog renderende WKK in Nederland in 2020 20.6 GW_e bedraagt (ECN-E-10-084). Dat is 7.7 GW_e meer dan het toen bestaande WKK park van 12.9 GW_e. Van het 7.7 GW nieuw WKK potentieel werd toen verwacht dat 3.4 GW_e marktconform ontwikkeld kon worden, hetgeen 39 PJ_{pr} en 2.2 Mton CO₂ zou besparen. Voor een deel zijn de toen gebruikte economische veronderstellingen inmiddels achterhaald, maar er is geen reden aan te nemen dat het technisch WKK potentieel nu ineens veel lager is. Bij een kosten baten analyse gebaseerd op maatschappelijke kosten is zeker 16-18 GW_e aan hoog renderende WKK in Nederland economisch haalbaar en dient op basis van art 14.4 door geschikte maatregelen (door de overheid) ontwikkeld te worden. Dus op basis van de KBA deel 1 is er een flink economisch WKK potentieel, maar het is zeer onwaarschijnlijk dat dit in de individuele KBA's deel 2 (art, 14.5), op basis van de huidige marktprijzen tot uitdrukking zal komen. De richtlijn voorziet hierin in art. 14.4, dat de lidstaten voorschrijft "geschikte maatregelen" te nemen zodat "de ontwikkeling van hoog renderende warmtekrachtkoppeling waarvan de baten groter zijn dan de kosten. . .wordt mogelijk gemaakt . . ." Dit artikel 14.4 wordt ten onrechte niet geïmplementeerd. Naar onze mening dient art. 14.4 geïmplementeerd te worden in Nederlandse wet- en regelgeving.

- 4) In deel 1 van bijlage IX is ook bepaald dat lidstaten de gedetailleerde methodieken en aannames en procedures voor de KBA vaststellen en die openbaar moeten maken (par. f en h van deel 1 van bijlage IX). In het concept wetsvoorstel en de MvT wordt hier niets over vermeld.
- 5) Lidstaten hebben zich met deze richtlijn (art. 24) verplicht tot een jaarlijkse rapportage over een aantal cruciale energieparameters, waarmee o.a. de ontwikkeling van het primair energiegebruik en de verbetering van de energie-efficiëntie gevolgd kan worden. In de MvT wordt niets gezegd over deze structurele rapportageverplichting.
De Transponeringstabel vermeldt hierbij dat dit artikel niet wordt geïmplementeerd. Naar ons oordeel dient deze rapportageverplichting echter wel te worden opgenomen in Nederlandse wet- en regelgeving. Het gaat hier om een jaarlijkse rapportage aan de EU Commissie die deels ook nieuw is in de Nederlandse energie monitoring. Wij verwijzen daarvoor naar wat vermeld staat in de artikelen 24.1, 24.2 (betreft een 3-jaarlijkse rapportage), 24.6 en de bij deze artikelen behorende bijlagen.

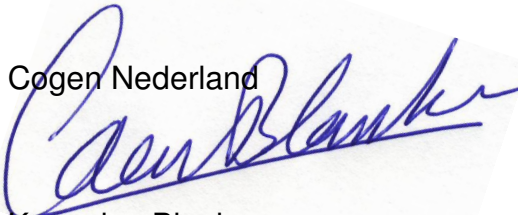
Een aantal van deze punten hebben we eerder onder de aandacht van uw medewerkers gebracht, onder andere door middel van onze brief van 26/7/2013 waarvan bijgaand kopie.

Graag zijn we beschikbaar bovenstaande inbreng mondeling nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet

C.c. TK VC EZ

Cogen Nederland

Kees den Blanken

1 bijlage